

Valtakunnalliset lastensuojelupäivät®

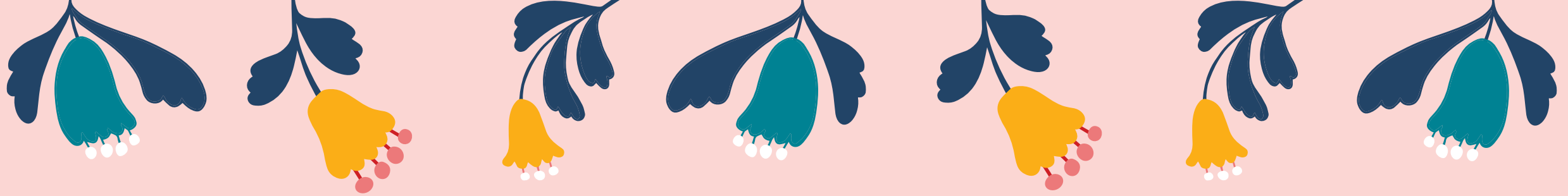
8.–9.10.2024

VÄLITÄ ja VAIKUTA

–
Vaikuttavaa lastensuojelua
rakentamassa

Sanoista tekoihin – vaikuttavuus hyvinvointialueen arjessa

Elina Eeva, Vantaa-Keravan hyvinvointialue

Satu Mäki-Fossi, Etelä-Pohjanmaan hyvinvointialue

Kaisa Bragge, Pirkanmaan / Länsi-Uudenmaan hyvinvointialue

Katariina Similä, Vaikuttavuuskeskus

VÄLITÄ
ja
VAIKUTA

Mitä on vaikuttavuus?

Vaikuttavuus on tavoiteltu hoidon, palvelun, lääkkeen tai muun intervention aikaansaama myönteinen muutos toimintakykyyn, terveydentilaan tai hyvinvointiin

Vaikuttavuustyötä tehdään ihmisten parhaaksi

- ✓ Sosiaali- ja terveyspalvelut ovat vaikuttavia, kun ne vahvistavat aidosti ihmisten elämänlaatua ja osallisuutta
- ✓ Priorisointi on mahdollista, kun käytössä on luotettavaa, mitattua ja vertailukelpoista tietoa siitä, minkälaiset palvelut ja toimintatavat tuottavat ihmisille parhaiten elämänlaatua
- ✓ Vaikuttavuustyön tavoitteena on luoda eettisesti kestävää sosiaali- ja terveydenhuoltoa: hillitä kustannusten kasvua sekä tasoittaa hyvinvointi- ja terveyseroja
- ✓ Vaikuttavuustiedon avulla voimme löytää vastauksia siihen, kuinka kasvava palveluntarve ja niukkenevat resurssit voidaan sovittaa yhteen sekä miten tarve ja tarjonta saadaan kohtaamaan

Vaikuttavuuden ydin?

Minkälaisia onnistumisia vaikuttavuuden
edistämisessä hyvinvointialueilla on koettu?

Eteneminen kohti vaikuttavuusperustaista toimintakulttuuria

1. VAKEn vaikuttavuusverkoston nimeäminen ja käynnistäminen

→ Vaikuttavuustyön koordinointi, sisäisen ja ulkoisen vaikuttavuusviestinnän edistäminen, osaamisen vahvistamisen edistäminen, toimintakulttuurin muutostuki

6-10/2024

2. Vaikuttavuusosaamisen vahvistaminen organisaatiossa

- Koulutus
- Työkalut (mm. kehittämisen menetelmäpankki, Noheva)
- Tiedolla johtaminen (mm. Power BI, johdon työpöytä)

8 →/2024

3. Toimialakohtaiset vaikuttavuustyöpajat

→ Vaikuttavuuden edistämisen syventäminen konkreettiseksi, mitattavaksi tekemiseksi organisaation eri tasoilla

12 →/2024

4. Konkreettisten toimien edistäminen

→ Toimenpiteet ja seuranta

2025 →

Miten viemme vaikuttavuusteot käytäntöön ja osaksi toimintakulttuuria?

Kansallinen ja poliittinen ohjaus ja verkostot

VAIKUTTAVUUDEN OSA-ALUEET ARKITYÖSSÄ

Työntekijä-
näkökulma

**Vaikuttavuutta
tukeva
tietopohja ja
tiedolla
johtaminen**

Asiantuntija-
näkökulma

**Vaikuttavuus-
tutkimus**

**Vaikuttavuus-
osaaminen**

**Palvelujen
järjestäminen
ja ohjaus
vaikuttavuus-
perustaisesti**

**Vaikuttavuus
viestintä**

**Vaikuttavuuden
kehittäminen**

Johdon
näkökulma

Yhteinen ymmärrys ja tavoite

Asiakkaiden, henkilöstön ja sidosryhmien osallisuus

Järjestäminen tiedolla johtaen

Vantaan ja Keravan hyvinvointialue
Vanda och Kervo välfärdsområde

Tavoitteena toimintakulttuurin muutos työn tekemisessä, seurannassa ja arvioinnissa

Käytän asiakastyössä menetelmiä, joiden taustalla on tutkittua tietoa menetelmän vaikuttavuudesta.

Johdan palveluja tietoon perustuen seuraamalla ja analysoimalla säännöllisesti kerättyä tietoa asiakkaista, henkilöstöstä ja palvelun vaikutuksista sekä niiden kustannusvaikuttavuudesta.

Kehitän työtä, järjestelmiä ja toimintamalleja asiakas- ja henkilöstötarpeet huomioiden. Juurrutan toimintamallit käytäntöön seuraten niiden vaikutuksia asiakkaaseen.

Vaikuttavuusperustainen toimintakulttuuri VAKEssa?

Johdan tiedon muodostumista varmistamalla, että henkilöstölläni on osaaminen, välineet ja prosessit toteuttaa työtä ja työn seuranta systemaattisesti.

Järjestän palveluja asiakaslähtöisesti ja laadukkaasti kustannusvaikutuksia seuraten.

Kirjaan asiakas- ja potilastiedot aina systemaattisesti ja rakenteisesti Apotti-järjestelmään.

Tietoa VAKEn vaikuttavuustyöstä

Osana kehittämisen menetelmäpankkia on Intraan perustettu VAIKUTTAVUUS –sivusto

- ☼ Vaikuttavuustyön eteneminen VAKEssa
- ☼ Vaikuttavuuden edistäminen arkityössä
- ☼ Kansalliset palvelut vaikuttavuustyön tukena
- ☼ Vaikuttavuusosaamisen lisääminen, koulutukset
- ☼ Vaikuttavuuteen liittyvä uutisointi

Sivusto täydentyy jatkuvasti...

Vaikuttavuus

[Vaikuttavuus \(sharepoint.com\)](#)

Tältä sivustolta löydät yleistä tietoa vaikuttavuudesta, sekä siitä, miten vaikuttavuutta voidaan edistää hyvinvointialueen arkityössä.

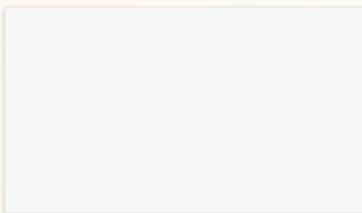
Sivun oikeasta laidasta löydät pikalinkit kansallisen Vaikuttavuuskeskuksen tukipalveluihin. Vaikuttavuuskeskus on perustettu v.2024 tukemaan hyvinvointialueiden johtajia, asiantuntijoita ja kehittäjiä vaikuttavuustyön edistämiseksi.

Vaikuttavuusvirittäjät palvelun kautta voit kysyä apua ja ohjeita sekä mm. tutkimustietoa vaikuttavuusmittareiden ja/tai menetelmien käyttöönoton tueksi.

Vaikuttavuuskeskus on myös koonnut yhteen eri oppilaitosten tuottamia koulutuskokonaisuuksia vaikuttavuustyön osaamisen lisäämiseksi. Muistathan neuvotella aina oman lähijohtajasi kanssa koulutuksiin osallistumisesta.

Mitä on vaikuttavuus?

Vaikuttavuustyön edistäminen VAKEssa

Kehittämisen menetelmäpankki

Tepora Miriam
Erityisasiantuntija

Vaikuttavuuskeskuksen tuki

Vaikuttavuusvirittäjät - Kysy vaikuttavuuskeskukselta apua mittareiden ja...

Vaikuttavuuskoulutukset - Vaikuttavuuskeskus

Vaikuttavuuskeskus-etusivu

Verkkokoulutuksia

Vaikuttavuusperustaisen terveydenhuollon perusteet

Vantaan ja Keravan hyvinvointialue
Vanda och Kervo välfärdsområde

Mitä haasteita tai epäonnistumisia on tullut
vastaan? Mitä niistä on opittu?

”Culture eats strategy for breakfast”

Miten vaikuttavuutta pitäisi mitata?

Mittaamiseen liittyvään keskusteluun kytkeytyvät usein asiakasosallisuus, asiakaspalaute sekä työntekijän ja asiakkaan välisen suhteen arviointi.

Mikä merkitys näillä on osana vaikuttavuutta?

Vaikuttavuuden mittaamiseen liittyviä
esimerkkejä hyvinvointialueeltasi?

Vaikuttavuus ja talous

**Voidaanko tiukkoja talousraameja käyttää
hyödyksi vaikuttavuuden edistämisessä?**

Palveluja 92,5 käyntiä yli tarpeen?

"Nuori sai palveluja mahdollisesti enemmän kuin tarpeen, mutta ne olivat välttämättömiä, koska palvelut eivät olleet kytkeytyneitä toisiinsa. Selvityksessä odotus siitä, että aina joku muu tekee jotain, näytti ohjaavan työskentelyä kautta linjan. (Mäki-Fossi 2020).

Yhteensä 6 kk erillistä arviointia yhteisen nuoren tilanteesta

Lapsiperheiden sosiaalityö ja nuorisopsykiatria toteuttivat omat, 3kk kestoiset arvioinnit. Yhtäkään eri toimialojen yhteistä kotikäyntiä ei kirjausten ja haastattelun perusteella toteutunut.

Psykologi tapasi nuorta 87 kertaa, tukihenkilö 98 kertaa – ei tiivistä yhteydenpitoa

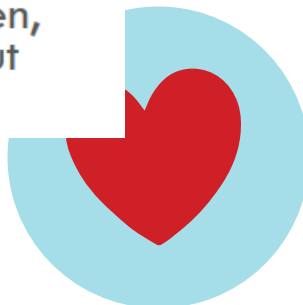
Nuori tapasi sekä nuorisopsykiatrian psykologia ja lastensuojelun tukihenkilöä viikoittain. Psykologi ja tukihenkilö eivät tehneet tapaamisten välissä yhteistyötä. Yhteistyön kohdat toteutuivat nuorisopsykiatrian verkostoneuvotteluissa 6 kk välein.

Työntekijöiden ja nuoren tapaamiset sovittuna 9 kertaa samalle päivälle

Psykologin tapaaminen 1h ja tukihenkilön tapaaminen 3-4h toteutui yhdeksän kertaa samana päivänä, koska tapaamisia ei aikataulutettu yhdessä.

Kolmen vuoden aikana yhteensä 0 nuoren ja sosiaalityöntekijän kahdenkeskistä tapaamista

Nuoren näkemys jälkikäteen oli, että hänelle olisi riittänyt kerran viikossa työntekijän tapaaminen, mutta hän ei tohtinut sanoa tätä verkostoneuvotteluissa. Yhteensä 100 käyntimäärää olisi voinut vähentyä psykologilta ja tukihenkilöltä, jos käyntien puolittamiseen olisi päädytty.

Monilla hyvinvointialueilla on säästöpainneiden vuoksi otettu esimerkiksi ostopalvelut tiukempaan ohjaukseen, esimerkiksi siirtämällä päätösvaltaa erilaisille asiakasohjausrakenteille, jolloin omatyöntekijän päätösvalta jää vähäisemmäksi. Ohjaavatko tällaiset rakenteet järkevään vaikuttavuuden edistämiseen?

**Millaisella vaikuttavuuden edistämisellä voidaan
saada aikaan kustannussäästöjä?**

THL: Yli puolella kodin ulkopuolelle sijoitetuista lapsista ja nuorista on todettu psykiatrinen tai neurokehityksellinen häiriö

- Kodin ulkopuolelle sijoitetuista lapsista 62 prosentilla diagnosoitiin erikoissairaanhoidossa jokin psykiatrinen tai neurokehityksellinen häiriö ennen 18 vuoden ikää. Vastaava luku muilla lapsilla oli 18 prosenttia.
- Psykiatrian ja lastensuojelun onnistuneella yhteistyöllä on suuri merkitys vaikeasti oireilevien nuorten hoidossa.
- Keskeistä olisi tarjota nykyistä tehokkaampaa tukea monimuotoisesti oireileville nuorille. Tämä edellyttää saumatonta yhteistyötä eri alojen välillä
- Lähteet
- STT 21.6.2021
Lasu-tiimi otti uudenlaisen otteen sijoitetuista nuorista - Lääkärilehti (laakarilehti.fi) 23.9.2024

Lasu-tiimi otti uudenlaisen otteen sijoitetuista nuorista

Etelä-Pohjanmaalla paneudutaan nuoren tilanteeseen kokonaisvaltaisesti.

Kun tilanteisiin on paneuduttu kokonaisvaltaisesti, on ongelmien taustalta löytynyt nuoren tilanteeseen selvyttä tuovia juurisyitä, kuten vaikeitakin oppimisen ongelmia, jopa kehitysvammaepäilyjä.

Ojalan tuntuma on, että lastensuojelulaitosten nuorten käynnit nuorisopsykiatrian päivystyksessä ovat vähentyneet uuden työtteen myötä.

Nyt vastuukysymykset on selkeytetty. Jokaiselle nuorelle on nimetty lääkäri. Jokaisella laitoksella on yhdyshenkilönä oma sairaanhoitaja, jonka vastuulle kuuluvat kaikki kyseisessä laitoksessa olevat nuorisopsykiatrian poliklinikan potilaat.

Etelä-Pohjanmaan hyvinvointialueen Lasu-tiimiin kuuluvat psykologi Mikko Kujanpää (vas.), sairaanhoitaja Marianne Karhu, psykiatri ja nuorisolääkäri Antti Koivukangas, sairaanhoitaja Jaana Erkkonen ja sairaanhoitaja Marjo Ojala.

**Mitä organisaatiossasi on tapahtunut
sosiaalihuollon vaikuttavuuden
edistämisen suhteen viiden vuoden
päästä?**

**Kerro yksi asia, jonka voit vaikuttavuuden
edistämisen suhteen tehdä omalla
hyvinvointialueellasi jo heti huomenna?**

Kiitos!

VÄLITÄ
ja
VAIKUTA

